



JOHANNESBURG EAST DISTRICT

DISTRIK-EKSAMEN

GRAAD 10

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 2

JUNIE 2015

MEMORANDUM

PUNTE: 70
TYD: 2 UUR

Hierdie MEMORANDUM bestaan uit 8 bladsye.

Afdeling A – Kortverhale

Assesseringsriglyne:

- Spelfoute in een-woord-antwoorde word geenaliseer SLEGS as die betekenis van die spelfout die woord verander.
- Vir oop vrae word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE/WAAR/ONWAAR- of FEIT/LUG JOU MENING-vrae. Die rede / motivering word oorweeg. Indien die kandidaat nie JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE/WAAR/ONWAAR skryf nie, maar die motivering is korrek, word GEEN punt toegeken nie.
- As die WAAR / ONWAAR verkeerd is, maar die motivering is reg, word GEEN punt toegeken nie.
- Vals (Fals) kan aanvaar word. (*False* is egter verkeerd, want dit is Engels.)
- As 'n antwoord 'n aanhaling is, word die kandidaat nie geenaliseer indien die aanhalingstekens ontbreek nie. Die aanhaling moet volledig volgens die teks wees, maar die kandidaat word nie geenaliseer vir spelfoute nie.
- Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek mits die korrekte woord onderstreep word of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer twee of drie feite / punte vereis word en die kandidaat 'n hele reeks gee, word slegs die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie geenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar by meervoudigekeuse-vrae die letter ASOOK die korrekte antwoord wat ten volle uitgeskryf is.

AFDELING A: KORTVERHALE

VRAAG 1: KONTEKSTUELE VRAAG

***Ek is jammer* – E. K. M. Dido**

- | | | |
|--------|---|---|
| 1.1.1. | nie lekker voel nie | 1 |
| 1.1.2. | huis toe gaan | 1 |
| 1.1.3. | ma | 1 |
| 1.1.4. | bang vir sy pa was | 1 |
| 1.2. | <ul style="list-style-type: none">• Dit is 'n dwelmiddel.• Dit is die straatnaam vir “crystal 3ethamphetamine”. (Enige een) | 1 |
| 1.3. | <ul style="list-style-type: none">• 16 jaar oud.• Sestien jaar oud. (Enige een) | 1 |
| 1.4.1. | <ul style="list-style-type: none">• Spoke• Dooie mense• Mense wat dood is. (Enige een) | 1 |
| 1.4.2. | <ul style="list-style-type: none">• Hy wil nie die wat dood is pla of steur nie.• Hy is bang vir spoke.• Hy is bang as hy die woorde “spoke” sê dat hulle by hom sal kom spook.• Hy resprekteer hulle. (Enige een of soortgelyk) | 1 |
| 1.5.1. | kind | 1 |
| 1.5.2. | skool | 1 |
| 1.5.3. | tannie | 1 |
| 1.5.4. | vry periode | 1 |
| 1.5.5. | skooltasse | 1 |
| 1.6. | Die hele skool en die hele gemeenskap. | 2 |
| 1.7. | Sigarette. | 1 |

GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
 GRAAD 10 JUNIE-EKSAMEN
 VRAESTEL 2 **MEMORANDUM**

- | | | |
|------|---|---|
| 1.8. | <ul style="list-style-type: none"> • B • B – jeugbiduur. • jeugbiduur. (Enige een) | 1 |
| 1.9. | <ul style="list-style-type: none"> • A • A – Enige assosiasie met dwelms lei tot die dood. • Enige assosiasie met dwelms lei tot die dood. (Enige een) | 1 |

[18]

VRAAG 2: KONTEKSTUELE VRAAG

***‘n Man kom tuis* – Chris Barnard**

- | | | |
|--------|---|---|
| 2.1.1. | Skurweberg | 1 |
| 2.1.2. | een keer ‘n maand vir ‘n naweek | 1 |
| 2.1.3. | Saterdagmore | 1 |
| 2.2. | Dit vat ‘n rivier eeue om ‘n berg te maak en hom vat dit net ‘n maand.
(Of iets soortgelyks) | 2 |
| 2.3. | Onwaar <ul style="list-style-type: none"> • Sy huis is 500/vyfhonderd kilometer ver. • Wilgespruit is 500/vyfhonderd kilometer van Skurweberg af. • Skurweberg is 500/vyfhonderd kilometer van Wilgespruit af. • Dit is ‘n 1000/duisend kilomter heen en weer/huis toe en terug. (Enige een of soortgelyk) <p>LET WEL – GEEN punte word toegeken vir die WAAR of ONWAAR nie. Slegs die rede/motivering/woord verdien die punt.</p> | 1 |
| 2.4.1. | tien | 1 |
| 2.4.2. | motorongeluk | 1 |
| 2.5.1. | <ul style="list-style-type: none"> • E • E – Nege jaar oud en in standard een. • Nege jaar oud en in standard een. (Enige een) | 1 |
| 2.5.2. | <ul style="list-style-type: none"> • C • C – Die jongste, drie jaar oud. • Die jongste, drie jaar oud. (Enige een) | 1 |

GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 10 JUNIE-EKSAMEN
VRAESTEL 2 **MEMORANDUM**

2.5.3.	• A • A – Een van ‘n tweeling. • Een van ‘n tweeling. (Enige een)	1
2.5.4.	• B • B – Die slimkop. • Die slimkop. (Enige een)	1
2.6.1.	Die hond.	1
2.6.2.	• Die tweeling. • Andries en Hestertjie. (Enige een)	1
2.6.3.	• Hulle harloop na mekaar toe. • Hulle omhels/ groet mekaar. • Gouws tel sy kinders in sy arms op. • Gouws is so bly om sy familie te sien hy gooi sy bagasie neer. • Niemand is bewus van die bestuurder wat hulle dophou nie. • Almal loop saam huistoe en help die bagasie dra. (Of iets soortgelyks)	1
2.7.	Skoene.	1
2.8.	• D • D – ‘n Man wat ‘n terugslag gehad het se positiewe uitkyk op die lewe. • ‘n Man wat ‘n terugslag gehad het se positiewe uitkyk op die lewe. (Enige een)	1
		[17]
	TOTAAL AFDELING A	35

EN

AFDELING B: GEDIGTE

VRAAG 3: KONTEKSTUELE VRAAG

Ek is oek important – Peter Snyders

- 3.1. • Ryk mense.
 • Mense wat geld het.
 (Enige een) 1
- 3.2.1. alliterasie. 1
- 3.2.2. min 1
- 3.2.3. en 1
- 3.2.4. polisidenton 1
- 3.3. • staaïn
 • cool drinks
 • Wyn
 • Koeldrank
 (Enige een)
 Let wel: Die engels word aanvaar omdat die woord so in die teks gebruik word. 1
- 3.4. • C
 • C – nie deel van die mense is nie.
 • nie deel van die mense is nie.
 (Enige een) 1
- 3.5.1. • D
 • D - gooi dit in 'n sloot.
 • gooi dit in 'n sloot.
 (Enige een) 1
- 3.5.2. • C
 • C – Word orals gegooi.
 • Word orals gegooi.
 (Enige een) 1
- 3.5.3. • A
 • A – Sit dit in 'n gangetjie.
 • Sit dit in 'n gangetjie.
 (Enige een) 1

GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 10 JUNIE-EKSAMEN
VRAESTEL 2 **MEMORANDUM**

3.6.1.	<ul style="list-style-type: none">• Die rommel word orals gegooi• Die rommel word oor 'n wye/groot area gegooi.• Die rommel word op baie plekke rongegeooi/gelos. (Einge een of soortgelyk)	1
3.6.2.	alleenplasing	1
3.7.1.	confetti	1
3.7.2.	vergelyking	1
3.8.	<ul style="list-style-type: none">• Hy het nie geld nie en die mense wat mors het.• Die mense mors en hy maak skoon. (Enige een of soortgelyk)	1
3.9.	<ul style="list-style-type: none">• B• B – wit wyn.• wit wyn. (Enige een)	1
3.10	<ul style="list-style-type: none">• C• C – visgrate in papier opgerol om weggegooi te word.• visgrate in papier opgerol om weggegooi te word. (Enige een)	1
		[17]

EN

AFDELING B: Gedigte

VRAAG 4: KONTEKSTUELE VRAAG

Hansie en Grietjie – Evelyn Castelyn

4.1.	Die stad.	1
4.2.	Aan die kant van die son.	1
4.3.1.	enjambement	1
4.3.2.	vinniger	1
4.3.3.	haastig	1
4.4.	Ligte / straatligte / liggies in die stad.	1

GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 10 JUNIE-EKSAMEN
VRAESTEL 2 **MEMORANDUM**

4.5.	afgelaai.	1
4.6.	Dit verwys na die motor wat hulle ry.	1
4.7.	gebad, gevoer.	2
4.8.	hok, tralies.	2
4.9.	eendag, saans, die volgende môre, eennag	4
4.10.	die nuutste model blaas rook – NIE net “reël 11” NIE.	1
4.11.	<ul style="list-style-type: none">• C• C – Sommige kinders word sonder warmte en liefde groot.• Sommige kinders word sonder warmte en liefde groot (Enige een)	1
		[18]
	TOTAAL AFDELING B	35
	VRAESTEL TOTAAL	70